

βατα Ἡπ. Ἀγραδίζον τὸν γιρό (παρατηρῶ τί καιρὸς εἶναι) ΑΙν. || Ἄσμ.

Σαρακηνὸς τὴν ἀγναντιὰ ἀπὸ ψηλὴ ραχούλλα

Λευκ. Συνών. ἀγναντεύω 1. β) Φαίνομαι μακρόθεν, παρουσιάζομαι Εὗβ. (Κύμ. Κάρυστ.) Πελοπν. (Καλάβρουτ.) : Δὲν ἀγνάντισε αὐτὸς Κύμ. Συνών. ἀγναντεύω 1 β, ξεμντίζω.

ἀγναντίζω (II) Δαρδαν. (Οφρύν.) Θράκ. (Σάκκ.) ἀγραδίζω Κρήτ. ἀγραδίζον Θράκ. Ιμβρ. Σαμοθρ. ἀγνατίζω Κύπρ. Μεγίστ. ἀγραδῶ Καππ. (Σίλατ.) ἀγνατοῦ Λυκ. (Λιβύσσος.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *a ḡ n a d i m* διαλεκτ. ἀορ. τοῦ φ. *a n l a m a k*.

1) Ἐννοῶ, καταλαμβάνω ἔνθ' ἀν. : Ἐνι ξιουκέφαλονς κὶ δὲν ἀγραδίζει τὸν λέγον (εἶναι ξεροκέφαλος καὶ δὲν ἔννοει τί τοῦ λέγω) Σαμοθρ. Συνών. Ἰδ. ἐν λ. ἀγναεύω.

2) Μετβ. κάμνω τινὰ νὰ ἔννοήσῃ Θράκ. (Σάκκ.) Σαμοθρ. : Δὲ δουλῆων τὸν χάλι μ' (δὲν δύναμαι νὰ παραστήσω τὴν κατάστασίν μου) Σαμοθρ. Ἀν μὲ τὸ ἀγνάντιζες, θὰ τὸ ἔκαμνα Σάκκ.

ἀγνάντιζωμα τό, (I) ἀμάρτ. ἀχνιάγκιωμα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἐναντίω μα. Τὸ ἀχνιάγκιωμα ἐκ τοῦ *ἀγνάντιζωμα. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ μὲν γν εἰς γν πβ. ἀγνὸς - ἀχνός, τοῦ δὲ ντ εἰς γκ πβ. ἀρχοντιζά - ἀρχογκιά, δόντια - δόγκια. Ιδ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 9.

Τόπος οίονει ἔναντιούμενος τῷ ἀνέμῳ, ἐμποδίζων τὸν ἀνέμον καὶ τὸ ψῦχος, ὑπήνεμος καὶ ἀλεεινός : Ἐλα νὰ σταθοῦμεν 'δὰ' μαὶ πὸ ἔν τὸν ἀχνιάγκιωμαν (... ἐδῶ χαμάι, ὅπου εἶναι τὸ μέρος ὑπήνεμον).

ἀγνάντιζωμα τό, (II) ἀγνάδιωμα Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀγνάντιζα.

Τόπος ὑψηλὸς ἀποπτος, περίοπτος : Ἀνέβηκα 'ς τὸ ἀγνάδιωμα καὶ εἶδα δῆλη τὴν Τούμοβα.

ἀγναντίζωνει ἀμάρτ. ἀχνιάγκιών-νει Κύπρ. (Κώμα Γιαλ.).

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀγνάντιζα. Τὸ ἀχνιάγκιών-νει ἐκ τοῦ ἀγναγκιών-νει - ἀχναγκιών-νει.

Ἀπρόσωπ. δὲν φυσῷ, δὲν κάμνει ψῦχος, εἶναι τόπος ὑπήνεμος : Νὰ κάτσουμεν 'δὰ' μαὶ ποὺ ἀχνιάγκιών-νει (... ἐδῶ χαμάι, ὅπου εἶναι τὸ μέρος ὑπήνεμον).

ἀγναντος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγραδος Πελοπν. (Οἰν.) ἀγναντους Ἡπ. Συγκριτ. ἀγραδότερος Πελοπν. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀγνάντιζα.

Ἐπὶ τόπου, περίοπτος, ἀποπτος ἔνθ' ἀν. : Αὐτὸς εἴνι ἀγναντον μέρονς Ἡπ. Ἡ καλύβα τοῦ τομοπάνη πρέπει νὰ εἴναι 'ς τὸ ἀγραδότερο μέρος γιὰ νὰ 'ναι ἀγνάδο 'ς τὰ γιδοπόδια Οἰν. Συνών. ἀγναντερός. Τὸ οὖδ. πληθ. Ἀγναντα καὶ ώς τοπων. Ἡπ.

ἀγνᾶρις ἐπίθ. Πόντ. (Αμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. κ. ἀ.) ἀγνέρις Πόντ. (Αμισ.) ἀγνᾶρις Πόντ. (Χαλδ.) Οὔδ. ἀγνέριο Πόντ. (Αμισ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγνός.

1) Δόκιμος, ἀξιόλογος, σπουδαῖος, θαυμάσιος, σπάνιος, ἐκλεκτὸς ἔνθ' ἀν. : Φαεῖν ἀγνᾶρ' Χαλδ. Ἡνταρ ἀγνᾶρ' κα

εἴναι 'ς σὸ παξάρ' κοβαλεῖ (ότιδήποτε ἀσύνηθες εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀγοράν, φέρει) Κοτύωρ. 2) Παράδοξος, περίεργος, παράξενος, ἀσυνήθης ἔνθ' ἀν. : Ἀγνᾶρις μοιάζεις ἐσύ Οἰν. Ἀκόμη τὸ ἀγνέριο, τὸ καρδούδιον δέντρο, σὰν ἡρτε καιρός, ἔφερε καὶ πολλὰ καρδύδια (τὸ ἔτι θαυμαστότερον, παραδοξότερον...) Αμισ. Ἀν τὸ δικό σου ἔνι ἀσ δικό μου καλὸ καὶ ἀγνέρι, ἐγὼ νὰ 'νω σκλάβος σου (έὰν τὸ ίδικόν σου, ἔνν. παραμύθι, εἶναι καλύτερον καὶ περιεργότερον ἀπὸ τὸ ίδικόν μου, ἐγὼ νὰ γίνω σκλάβος σου) αὐτόθι. Εὔρε ἔναν μύθ' κι ἀγνᾶρ' δεῖ οὐλτις δεξιζ' ἀ (εὔρεν ἐν μύδιον καὶ ως τι παράξενον δεικνύει εἰς ὅλους. Ἐκ παραμυθ.) Κοτύωρ.

ἀγνάρω Κρήτ. (Πρίν.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *a n l a m a k* καὶ διαλεκτ. *a ḡ n a m a k* ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ ἀπαρ.

Ἐννοῶ, καταλαμβάνω : Ἄσμ.

Μάθεια μὲ μάθημα μὲ μαθητές, ποντλί μου, δὲν ἀγνάρω καὶ στόμα μου 'δωκε δ Θεός γιὰ νὰ σοῦ φοζούραω (όμιλω). Συνών. Ἰδ. ἐν λ. ἀγναεύω.

ἀγναφοπέτσι τό, Κρήτ. ἀγναφόπετσο Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγναφος καὶ τοῦ ούσ. πετσι.

1) Δέρμα βουβάλου ἀτελῶς κατειργασμένον χρησιμοποιούμενον διὰ καττύματα τῶν ύποδημάτων κατὰ τὸ θέρος μόνον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ γναμμένο : Ἀγόρασα ἀγναφόπετσο κ' ἵσαξα τὰ στιβάγα μου. 2) Μεταφ. ἀνθρώπος ἀγροῦκος. Συνών. πέτσακας.

ἀγναφος ἐπίθ. Κρήτ. Χίος. — Λεξ. Κομ. ἀγναθος Χίος ἀγναφιος Θεσσ. (Καρδίτσ.) Χίος

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀγναφος καὶ ἀγναπτος.

1) Ἀλεύκαντος Κρήτ.: Ἀγναφα μαλλιά. 2) Ἐπὶ δέρματος, ἀκατέργαστον, ἀτελῶς κατειργασμένον, μὴ ἀπεψιλωμένον τῶν τριχῶν, ἔνεκα τούτου ἔηρδον καὶ τραχύ. Ιδ. ἀγναφοπέτσι. Πρ. Πλούταρχ. 2,692a «ἀγνάπτοις δὲ τούτοις (ἐνν. τοῖς ὑφάσμασι) διὰ τὴν τραχύτητα καὶ ἔηρότητα τῆς κροκύδος». Ἐπὶ τῆς ἔννοιας τῆς τραχύτητος πρέπει νὰ ἐκληφθῇ τὸ τῆς Κ.Δ. (Ματθ. 9,16 καὶ Μᾶρκ. 2,21) «ράκος ἀγναφον». Ἀντίθ. γναμμένος, γναφτός. 3) Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, ἀγύμναστος, ἀνάσκητος, ἀσυνήθιστος Χίος: Ἀγναφος ἀνθρώπος. Ἀγναφο βούδι. Είσαι ἀγναθος ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά.

ἀγνέα ἡ, ᩩπ. (Χιμάρ.) ἀγνεὰ Κύπρ. — Κθεοτόκ. Γεωργ. Βιργ. 48.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγνος.

Τὸ φυτὸν ἀγνος, δὲν ιδ.: Ποίημ.

Καὶ πρῶτα δένε όλόγυρα 'ς τὸ σύχι τους κουλούρες ντωτές ἀπὸ λειανήν ἀγνεὰ

Κθεοτόκ. ἔνθ' ἀν. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ᩩπ.

ἀγνεστος ἐπίθ. ἀνεστος Εὗβ. (Κονίστρ. κ. ἀ.) ἀνιστος Σάμ. ἀγνεστος Παξ. Πελοπν. (Αρκαδ.) κ. ἀ. ἀγνεστος Μακεδ. (Βελβ. Σιάτ. κ. ἀ.) ἀνεθος Εὗβ. (Κονίστρ. Κύμ. κ. ἀ.) ἀγνιθος Μακεδ. (Σισάν. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γνεστὸς - *νεστὸς <γνέθω-νέθω. Ο δὲ τύπ. ἀγνεθος - ἀγνεθος ἐκ τοῦ ἐνεστ. νέθω - γνέθω.

